

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2018. január 19. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A társtettesként, hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás büntette és más bűncselekmények miatt ... I. r. vádlott és társa ellen indított büntetőügyben a Győri Törvényszék Katonai Tanácsa 2017. március 06. napján kihirdetett Kb.II.6/2016/17. számú ítéletét megváltoztatja.

... I. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetést 1 (egy) évi börtönbüntetésre enyhíti, míg a rendfokozatban visszavetés katonai mellékbüntetést mellőzi.

... II. r. vádlottal szemben alkalmazott pénzbüntetést megrovás intézkedésre enyhíti.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét ... I. r. és ... II. r. vádlottak tekintetében helybenhagyja.

... II. r. vádlottat kötelezi a másodfokú eljárásban felmerült 15.880,- (tizenötezer-nyolcszáznyolcvan) forint bűnügyi költség megfizetésére.

Indokolás:

A Győri Törvényszék Katonai Tanácsa a 2017. március 06. napján kihirdetett Kb.II.6/2016/17. számú ítéletével ... I.r. vádlottat bűnösnek mondta ki társtettesként, hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás büntetében (Btk. 343. § (1) bekezdés c./ pont), hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntetében (Btk. 301. § (1) bekezdés) és foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétségében (Btk. 165. § (1) bekezdés), ezért halmazati büntetésül 1 év 10 hónapi szabadságvesztésre, 2 évre a zászlósi rendfokozatba történő visszavetésre ítélte. A szabadságvesztés büntetés végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette. Rendelkezett arról, hogy a szabadságvesztés végrehajtása esetén azt börtönben kell végrehajtani, valamint a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról. Az I.r. vádlottat előzetes mentesítésben részesítette. ... II.r. vádlottat bűnösnek mondta ki társtettesként, hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás büntetében (Btk. 343. § (1) bekezdés c./ pont), ezért 120 napi tétel, napi tételenként 1.500 forint pénzbüntetésre ítélte. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról, továbbá a vádlottakat kötelezte az eljárás során felmerült bűnügyi költség viselésére.

Az elsőfokú tárgyaláson jelenlévő katonai ügyész három napi gondolkodási időt tartott fenn jogorvoslati nyilatkozatának bejelentésére, majd az ítéletet tudomásul vette mindkét vádlott vonatkozásában. Az I. és II.r. vádlott, valamint a védőjük ugyancsak három napi gondolkodási időt tartottak fenn, majd a törvényes határidőn belül fellebbezést jelentettek be az I.r. vádlott

vonatkozásában elsődlegesen felmentés, másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítése, a II.r. vádlott vonatkozásában pedig felmentés érdekében.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.350/2017/1. számú átiratában a bejelentett fellebbezéseket nem tartotta megalapozottnak. Átiratában jelezte, hogy a katonai tanács a 2016. április 07-i vádemelést követő 2017. január 03-i tárgyalás kitűzéssel megsértette a Be. 278. § (1) bekezdésében írt rendelkezést, amely az érdemi elbírálást nem befolyásolta. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság egyebekben a perrendi szabályokat betartva lefolytatott eljárásában ügyfelderítési kötelezettségét teljesítette. A bűnügy releváns bizonyítékait megvizsgálta és mérlegelési jogkörében eljárva helyesen állapította meg a tényállást. Álláspontja szerint az I.r. vádlott személyi körülményei tekintetében a tényállás annyiban szorul korrekcióra, hogy a vádlottat 10 esetben fenyegették, míg érdem után mindössze egy alkalommal részesült dicséretben. E pontosítással a tényállás felülbírálatra alkalmas. Hivatkozott arra is, hogy az eljáró katonai tanács indokolási kötelezettségének eleget tett. A megalapozott tényállást felmentés érdekében támadó fellebbezések a bizonyítékok felülmérlegelésének tilalmára tekintettel nem vezethetnek eredményre. Az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére és helyesen minősítette az általuk elkövetett cselekményeket. Érvelt amellett, hogy az elsőfokú bíróság a büntetékiszabási körülmények között elmulasztotta súlyosító körülményként értékelni a többszörös halmazatot, a büntetőeljárás hatálya alatti és a társas elkövetést. Kifejtette azt is, hogy az enyhítés érdekében bejelentett fellebbezés sem lehet eredményes. A kiszabott büntetések és az I.r. vádlott esetében a katonai mellékbüntetés együttesen alkalmasak a büntetési célok elérésére. Rámutatott ugyanakkor arra, hogy a mellékbüntetés jogalapja helyesen a Btk. 139. § (1),(2) és (3) bekezdése; míg az előzetes mentesítéssel kapcsolatban a Btk. 102. § (1) bekezdése. Ezért indítványozta, hogy a részletezett pontosításokkal a Fővárosi Ítéletábrla Katonai Tanácsa az ítéletet hagyja helyben.

A másodfokú nyilvános ülésen az I.r. vádlott védője perbeszédében a bejelentett fellebbezést változatlanul fenntartotta. A korábbi védő perbeszédét kiegészítve az okirat-hamisítás tekintetében kifejtette azon jogi álláspontját, hogy azt nem követhették el a vádlottak, ugyanis az elkövetés csak szándékos magatartással valósulhat meg, de a hivatalos személy által elkövetett fordulat célzatos bűncselekmény, a gondatlan elkövetés kizárt. Hivatkozott arra, hogy álláspontja szerint akkor lett volna a szándékos elkövetés megállapítható, ha a vádlottak tudták volna, hogy a fogvatartott személy megszökött vagy meg fog szökni. Ők erről nem tudtak, még eshetőleges szándékuk sem terjedt ki valótlán tény jelentésbe foglalására. Tévedésüket javításnak kellett volna követnie, amely azért maradt el, mert már leadták a jelentésüket a szolgálati előjárójuknak. Erre tekintettel kérte az I.r. vádlott bűncselekmény hiányában történő felmentését. A hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntette vonatkozásában kifejtette, hogy a bíróság logikai hibát vétett akkor, amikor elvetette az I.r. vádlott járőrtársa által is megerősített azon védekezését, hogy nem történt bántalmazás. Ha történt is fizikai kontaktus, az nem érte el a bűncselekmény szintjét, nem irányult fájdalom okozására, és emberi méltóságában sem alázza meg a sértettet. Ezért a cselekmény vonatkozásában bizonyítottság hiányában történő felmentésre tett indítványt. Megjegyezte, hogy a cselekmény társadalomra veszélyessége szinte a semmivel egyenlő. A foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés tekintetében arra hivatkozva, hogy az I.r. vádlott elismerte a büntetőjogi felelősségét, kérte, hogy enyhítő szakasz alkalmazásával pénzbüntetést szabjon ki a bíróság.

A II.r. vádlott védője perbeszédében a bejelentett fellebbezést fenntartotta. A korábbi védő álláspontjával egyetértve kifejtette, hogy ugyan védenca ténybeli beismerő vallomást tett, de a bűnösségét vitatta. Felelőssége nem állapítható meg, mert a kapitányságon ez volt a kialakult gyakorlat. Hiányzik a cselekmény társadalomra veszélyessége, ezért bűncselekmény hiányában

kérte védenca felmentését. Észrevételezte egyben, hogy megrovás alkalmazása is elégséges szankció lett volna.

Az I.r. vádlott az utolsó szó jogán a foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétsége vonatkozásában a felelősségét nem vitatta, a másik két cselekmény tekintetében hangsúlyozta, hogy nem bűnös. Utalt arra is, hogy ugyan tíz esetben volt fenytve, de ezek már törlésre kerültek. Egyebekben csatlakozott védőjéhez.

A II.r. vádlott az utolsó szó jogán nem érezte magát bűnösnek és csatlakozott a védőjéhez.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírált. A másodfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy az ügyben három vádirat került benyújtásra és nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor azokat végzésével egyesítette. Ugyanakkor megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács megsértette a Be. 278. § (1) bekezdésében írt rendelkezést, amikor több mint nyolc hónappal az ügy érkezése után intézkedett annak kitűzésére. Megállapítható azonban, hogy ez az eljárási szabálysértés nem volt lényeges hatással az eljárás lefolytatására. A további eljárási szabályokat a katonai tanács betartotta.

Az elsőfokú bíróság a tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a releváns bizonyítékokat megvizsgálta. Kihallgatta a vádlottakat, a tanúkat, és a releváns okirati bizonyítékokat, igazságügyi fegyverszakértői véleményt ismertette. Az I.r. vádlott gyanúsítottként a foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétsége tekintetében tett bűnösségre is kiterjedő beismerő vallomást, a másik két cselekményben tagadta a bűnösségét. A hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás vétsége tekintetében előterjesztett érdemi védekezése az volt, hogy nem lökte meg a sértettet, csak távol kívánta tartani; míg a tártstettesként hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás bűntette vonatkozásában arra hivatkozott, hogy a jövőbeni történések azért kerültek bele a jelentésbe, mert ez a forma elvárás volt a vezetők részéről, ez volt a bevett gyakorlat. A tárgyaláson élt a vallomástétel megtagadásának jogával, de kérdésekre válaszolt. Nem tévedett az elsőfokú katonai tanács, amikor a nyomozás során tett vallomásait a Be. 291. § (1) bekezdése alapján felolvasással tette a bizonyítás részévé. A II.r. vádlott a tárgyaláson érdemi védekezést terjesztett elő, kategórikusan tagadva bűnösségét. Az elsőfokú bíróság ellenőrizte a vádlottak védekezését, és nem tévedett, amikor az I. tényállásban írtakat az I.r. vádlott beismerő vallomását alátámasztó szakértői véleményre, tanúk egybehangzó vallomására; a II. tényállásban írtakat az I.r. vádlott védekezésével szemben a sértett, valamint az általa előadottakat alátámasztó tanúvallomásokra, végül a III. tényállásban írtakat a vádlottak ténybeli előadására, valamint a kihallgatott tanúk vallomására alapította. Ítéletében megindokolta, hogy miért ezen tanúk vallomását fogadta el, és állapított meg mérlegeléssel a vádlottak védekezésével szemben terhelő tényállást ítélete 3-4. oldalán. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács a logika szabályai szerint értékelte a bizonyítékokat, és indokolási kötelezettségének maradéktalanul eleget tett.

A másodfokú bíróság a II.r. vádlott nyilatkozata alapján a Be. 352. § (1) bekezdés a./ pontjára figyelemmel az ítéleti tényállás személyi részét pontosítja azzal, hogy: „.... II.r. vádlott szolgálati viszonya 2017. szeptember 01. napján lemondással megszűnt. Jelenleg külföldön egy kertészetben dolgozik betanított munkásként, nettó havi jövedelme 310.000 forint.” A nyomozási iratok 159. naplósza alatti fenytési lap adatai alapján pedig azzal helyesbíti, hogy: „.... I.r. vádlottat szolgálati ideje alatt 10 alkalommal fenytették és egyszer dicsérték.” E kiegészítéssel és helyesbítéssel az

elsőfokú bíróság ítélete már mindenben mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, és azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa elfogadta felülbírálata alapjául.

A másodfokú bíróság a vádlottak felmentése érdekében előterjesztett fellebbezéseket nem találta alaposnak.

Az elsőfokú bíróság az általa okszerűen mérlegelt bizonyítékok alapján megalapozott tényállást állapított meg. A másodfokú eljárásban a vádlottak és védőik új bizonyítékra, illetve új tényre nem hivatkoztak, nem merült fel továbbá olyan körülmény, amely miatt a másodfokú bíróság további bizonyítási eljárás lefolytatását tartotta volna szükségesnek. A Be. 351. § (1) és a Be. 352. § (3) bekezdésében meghatározott bizonyítékok felülmérlegelését tilalmazó rendelkezések alapján a másodfokú bíróság irányadónak tekintette az elsőfokú ítéletben megállapított tényállást. Ezért a vádlottak és védőik által a bizonyítékok újraértékelése útján eltérő tényállás megállapítására, és ezen keresztül a vádlottak felmentésére irányuló fellebbezések eredményre nem vezethettek.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács az általa megállapított tényállás alapján okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére, és helyesen állapította meg a cselekményeik jogi minősítését is. Az elsőfokú katonai tanács ítélete 10-11. oldalán kifejtett jogi értékelő tevékenységével a másodfokú bíróság egyetért. Az elsőfokú bíróság részletesen foglalkozott a védőbeszédekkel és azok cáfolatával. Helyesen foglalt állást, amikor arra a következtetésre jutott, hogy a vádlottak ügyben vélelmezett valótlan tényeket szándékosan foglaltak közokiratba, annak jogilag releváns tényállási részébe. Helyesen hivatkozott a BH.2003.395. és a 2/2004. BJE számú határozatokra. Közokiratnak kell tekinteni a fegyveres erők által kiállított minden olyan parancsot, igazolást vagy egyéb iratot is, amely a kiállító szerv körén kívül is felhasználható jogilag jelentős tény vagy adat igazolására. A rendőri jelentés előzetes elkészítése ellenkezik minden olyan elvárással, ami a rendőrrel szemben támasztható. Tudottan valótlan (meg nem történt) adatok kerültek múlt időben jelentésbe foglalásra, amely adatok egyben jogilag jelentős tények. Így a vádlottak azon magatartásukkal, hogy intézkedésük során, mint hivatalos személyek valótlan tényeket hamisan foglaltak jelentésbe, megvalósították a társtettesként hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás büntettének valamennyi tényállási elemét. Az irányadó II. tényállásban rögzítettek szerint az I.r. vádlott a sértettet - annak mellkasán nyomást alkalmazva - egy esetben nagyobb erővel meglökte. Mivel ezen megállapítás nem iratellenes, ezért alappal nem támadható. Az I.r. vádlott ezen magatartása megvalósítja a Btk. 301. § (1) bekezdésébe ütköző hivatali bűncselekmény valamennyi törvényi tényállási elemét. A foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétsége elkövetését az I.r. vádlott és védője sem vitatták.

Az enyhítésre irányuló védői fellebbezések megalapozottak.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács alapvetően helyesen értékelte a súlyosító és enyhítő körülményeket, ugyanakkor további enyhítő körülményként kell figyelembe venni, hogy megszűnt a II.r. vádlott szolgálati viszonya, és a további időmúlást. Kétségtelen tény, hogy a közbizalom elleni bűncselekmény, valamint a hivatali bűncselekmény egyaránt 1-5 évig terjedő szabadságvesztéssel, míg a foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétsége egy évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett. Ugyanakkor a cselekmények tényleges tárgyi súlya nem indokolja a kiszabott jogkövetkezményeket. Az I.r. vádlott vonatkozásában a fenytések száma és a halmazat indokolja felfüggesztett szabadságvesztés büntetés kiszabását a büntetési célok eléréséhez, de annak tartama eltúlzott. Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és ... I. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetést 1 (egy) évi börtönbüntetésre enyhítette. Arra figyelemmel, hogy az elkövetett cselekmények nem jártak a rendfokozat

tekintélyének sérelmével, a rendfokozatban visszavetés katonai mellékbüntetést mellőzte. A próbaidő tartama azonban nem eltúlzott mértékben került megállapításra. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az így kiszabott büntetés megfelelően szolgálja a büntetési célokat az I.r. vádlott vonatkozásában.

A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint a II.r. vádlott vonatkozásában az időközben bekövetkezett szolgálati viszony megszüntetésére és a további időmúlásra is figyelemmel a terhére rótt bűncselekmény az elbírálás időpontjában oly csekély fokban veszélyes a társadalomra, hogy vele szemben a legenyhébb büntetés kiszabása is szükségtelen. Ezért a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és ... II.r. vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetést megrovás intézkedésre enyhítette. (Btk. 64. §) A másodfokú bíróság felhívja a II.r. vádlott figyelmét arra, hogy a jövőben tartózkodjon jogellenes cselekmény elkövetésétől.

Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa - helyes indokai alapján - mindkét vádlott tekintetében helybenhagyta.

A másodfokú bíróság a Be. 338. § (1) bekezdése alapján kötelezte a II.r. vádlottat a fellebbviteli eljárásban a kirendelt védő működésével kapcsolatban felmerült bűnügyi költség viselésére.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 372. § (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2018. január 19.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k. a tanács elnöke, Dr. Szabó Éva hb. alezredes s.k. előadó bíró, Dr. Belovai Henriette hb. százados s.k. bíró

A Győri Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete ... I.r. és ... II.r. vádlottak tekintetében a rendelkező részben írt változtatással jogerős és a szabadságvesztés kivételével végrehajtható.

Budapest, 2018. január 19.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k.
a tanács elnöke